

Klart språk i pasientjournalen – viktig for både helsepersonell og pasienter

Boken *Pasientjournalen - språk, dokumentasjon og helsekompetanse* ble lansert 14. februar.

✍ ELLEN BEATE DYVI

Boken har 32 bidragsyttere, og i 22 kapitler beskrives pasientjournalens utvikling og funksjon med særlig vekt på journalspråket. Helsepersonell, språkvitere, jurister og mange andre yrkesgrupper bidrar fra sine ulike innfallsvinkler, heter det i forordet.

Bokens tre redaktører, Erlend Hem, Nina HUsom og Magne Nylenna sier videre: «Daglig skrives titusener av høyst personlige tekster her i landet – ofte uten at den som omtales, vet om det eller tenker over det. I sykehus, på helsestasjoner, legevakter, hos fastleger og tannleger (Tidendes red. har lagt til tannleger) og i alle andre helseinstitusjoner lages det notater om hver enkelt pasient. Alt helsepersonell har plikt til å dokumentere sine funn og aktiviteter i en pasientjournal.

Denne omfattende «litteraturen» har liten oppmerksomhet. Det skyldes dels at innholdet er underlagt taushetsplikt, dels at det er få studier av pasientjournalen. Paradoksalt nok har interessen for journalen vært større blant jurister enn blant helsepersonell.

Pasientjournalen er først og fremst et hjelpemiddel for helsepersonell i arbeidet med å gi god helsehjelp. Gradvis har journalen fått større betydning som dokumentasjon, og juridiske aspekter er blitt viktigere. Digitalisering har endret journalens form og tilgjengelighet.

Innsynsretten har gjort journalen til en informasjonskilde for pasientene. Helsekompetanse, det vil si menneskers ulike muligheter til å finne, forstå, vurdere og bruke helseinformasjon, er både en forutsetning for og en frukt av slikt innsyn. Derfor er helsekompetanse viet plass.

Et mål med boken er å bevisstgjøre alle brukere av pasientjournaler, både de som skriver og de som leser, om betydningen av språket som benyttes. Det er helsespråk i praksis. Alt kan forbedres, også journalspråket.

Journalens overordnede formål er å ivareta helsepersonells behov for presis faglig kommunikasjon og dokumentasjon. I løpet av de neste årene vil vi trolig se tekniske løsninger som gjør at tekstene i pasientjournalen også blir til større reell nytte for pasientene.»

Boken er en oppfølger til *Helsespråk* fra 2021 og kan lastes ned gratis hos Tidsskriftet Michael: <https://www.michael-journal.no/journal/1000/31>

Boklansering på Nasjonalbiblioteket, med (f.v.) helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol, redaktør Magne Nylenna, direktør i Språkrådet Åse Wetås og redaktør Erlend Hem. Foto: Isak Ramsvik/Språkrådet